

Raadsvergadering	22 februari 2022
Volgnummer	2-2022
Onderwerp	Actualisatie 2022 Beheersverordening en belastingverordening begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg
Domeinvergadering	Fysiek
Programmanummer	7 Volksgezondheid en milieu
Registratienummer	2022.01067
Collegevergadering	18-01-2022
Portefeuillehouder	Wethouder Aarts
Organisatieonderdeel	BO Ruimte
Behandelend ambtenaar	JIF Kooijman Telefoonnummer: 043-350 4524 jos.kooijman@maastricht.nl
Aanvullend verplichte publicatie	Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties Decentrale regelingenbank
Bijlagen	Bijlage 1 - Raadsbesluit gemeentelijke begraafplaats 2022 Bijlage 2 - Beheersverordening 2022 en nadere regels 2022 gemeentelijke begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg Bijlage 3 - Belastingverordening 2022, 1 ^e wijziging Bijlage 4- Overzicht belangrijkste wijzigingen nieuwe verordeningen begraafplaats Tongerseweg

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Bij deze wordt de gemeenteraad voorgesteld over te gaan tot vaststelling van een nieuwe geactualiseerde beheersverordening ten behoeve van de gemeentelijke begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg. Dit is een verordening die regels bevat waaraan de dienstverlening rond begraven en asbestemmingen dient te voldoen. Voorts wordt voorgesteld over te gaan tot

actualisering van de belastingverordening die betrekking heeft op de vergoedingen die de gemeente vraagt voor de dienstverlening op de begraafplaats.

De belangrijkste reden van actualisering is gelegen in de gewenste verruiming van het productenaanbod in begraaf- en asbestemmingen die meer aansluiten bij de klantvraag. Bijvoorbeeld het begraven in een natuurlijker omgeving, het plaatsen van een herdenkingsboom en het mogelijk maken om via een QR-registratiecode digitale herinneringsprofielen van overledenen te ontsluiten. E.e.a. vloeit voort uit het bedrijfsplan over de toekomst van de begraafplaats Tongerseweg dat in 2018 is tot stand gekomen na consultatie in een brede openbare stadsronde.

Beslispunten

1. Vast te stellen van de “*Verordening op het gebruik en beheer van de begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg 2022*” (Bijlage 2) welke in de plaats treedt van de “*Verordening op het gebruik en beheer van de begraafplaats Tongerseweg Maastricht*” uit 2008.
2. Vast te stellen de “*Verordening op de heffing en invordering van rechten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg 2022, eerste wijziging*” (Bijlage 3) welke in de plaats treedt van de “*Verordening op de heffing en invordering van rechten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats Tongerseweg 2022*”;

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

In maart 2018 heeft de gemeenteraad op basis van het door het college vastgestelde bedrijfsplan voor de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaats Tongerseweg besloten tot het beschikbaar stellen van een krediet voor het uitvoeren van de in dat plan opgenomen maatregelen. Die besluitvorming is gericht op een uitbreiding en upgrading van de bestaande begraafplaats met als doel de negatieve spiraal van steeds minder begravingen en hierdoor minder inkomsten tot staan te brengen. Gezocht is naar een vergroting van het productenaanbod in met name asbestemmingen om zo de begraafplaats aantrekkelijker te maken voor een grotere doelgroep van burgers/ nabestaanden. Zij nemen nu na de crematie van hun dierbare de asbus mee naar huis waarbij men vaak niet goed weet welke eindbestemming hieraan te geven.

Gekozen is voor de volgende nieuwe producten:

- het planten van herdenkingsbomen in het nieuwe herdenkingsbos (met en zonder asverstrooiing);

- verstrooiing op een nieuw centraal strooiveld met een zichtbaar herinneringselement;
- asverstrooiing in opdracht van het crematorium La Grande Suisse;
- een asbestemming in een herdenkingsmonument met daaraan verbonden een digitale herinneringswereld die via internet wereldwijd opvraagbaar is.

De genoemde transitie en het realiseren van het actieplan zijn in uitvoering en e.e.a. zal medio 2022 opgeleverd worden.

De genoemde vernieuwingen dienen verankerd te zijn in de ter zake bepalende beheersverordening voor de begraafplaats en de daarbij behorende belastingverordening (inclusief tarieventabel).

2. Gewenste situatie.

De bedrijfsvoering van een gemeentelijke begraafplaats wordt op basis van de Wet op de lijkbezorging en de Gemeentewet ondersteund door een tweetal verordeningen; de Beheersverordening en een Belastingverordening, ook wel de tarievenverordening genoemd. De huidige beheersverordening dateert uit 2008 terwijl de belastingverordening telkenjare opnieuw wordt vastgesteld in het kader van de begrotingsbehandeling.

De aard en inhoud van beide verordeningen en de noodzaak tot actualisering daarvan zal hierna worden toegelicht.

Wat betreft de beheersverordening, formeel genoemd "*Verordening op het gebruik en beheer van de begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg Maastricht 2022*", het volgende. Een beheersverordening bevat regels, voorschriften en richtlijnen voor een goed en eenduidig beheer van een begraafplaats, rouw en gedenkpark. Onze huidige beheersverordening komt in grote lijnen overeen met de door de VNG in 2010 gepresenteerde modelverordening.

Omdat zich sindsdien geen grote wijzigingen hebben voorgedaan is deze modelverordening uit 2010 ook nu nog leidend. De nieuwe Uitvaartwet die n.a.v. de initiatiefnota naar een moderne Uitvaartwet nog op besluitvorming wacht, wordt niet eerder dan eind 2022 en waarschijnlijk nog later behandeld in het parlement. Hierop kan nu niet gewacht worden.

De actualisatie van de huidige beheersverordening is nodig om de volgende redenen:

- de nieuwe producten c.q. de nieuwe dienstverlening dienen eenduidig vertaald te worden in regels en voorwaarden;
- in de afgelopen jaren zijn diverse en meestal kleine maar wel belangrijke aanpassingen in de Wet op de lijkbezorging nog niet verwerkt in onze beheersverordening. Het betreft zaken rond de

grafstatus, termijnen van grafrecht, voorwaarden rond het ruimen van graven en vermindering van administratiedruk;

- er is extra aandacht gegeven aan de regels die betrekking hebben op het behoud en herstel van monumentale en cultuurhistorische waarden van onze gemeentelijke begraafplaats en deze zijn waar nodig aangescherpt. De begraafplaats, gesticht in 1812, is vanaf 1996 een Rijksmonument en dient actief beschermd te worden. Ook heeft de begraafplaats een specifieke gemeentelijke beschermstatus als waardevol groenelement.

De nieuwe regels beogen nabestaanden en bezoekers zoveel mogelijk te faciliteren bij hun wensen in het kiezen en beleven van een herdenkings- en herinneringsplek van hun dierbare overledenen.

Daarnaast wordt beoogd duidelijke voorwaarden te scheppen ter bescherming van de monumentale en cultuurhistorische waarden zonder de bedrijfsvoering te veel te beperken.

Het is van belang om tegelijkertijd met de nieuwe beheersverordening een aantal nadere regels geactualiseerd vast te stellen. Het betreft de:

- “*Nadere regels voor de grafbedekkingen op de gemeentelijke begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg Maastricht 2022*”, alsmede
- “*Nadere regels voor het delven van graven op de gemeentelijke begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg Maastricht 2022*”.

Daarnaast is het noodzakelijk een nieuwe regeling vast te stellen die is gericht op de exploitatie van het herdenkingsbos, de zogenaamde:

- “*Nadere regels voor het planten van herdenkingsbomen in het herdenkingsbos*”.

Het vaststellen van deze 3 uitvoeringsregelingen is een bevoegdheid van het college van Burgemeester en Wethouders. Het college heeft deze 3 uitvoeringsregelingen inmiddels vastgesteld onder voorbehoud van instemming van de raad met het voorliggende raadsvoorstel. De nieuw vast te stellen regelingen treden na bekendmaking van de besluitvorming in de plaats van de bestaande regels ter zake.

Wat betreft de belastingverordening, formeel genoemd de “*Verordening op de heffing en invordering van rechten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats, rouw- en gedenkpark*

Tongerseweg Maastricht, 2022” het volgende. Deze verordening wordt telkenjare opnieuw

behandeld en vastgesteld als integraal onderdeel van de Belastingmaatregel gemeentebegroting.

De belangrijkste wijzigingen voor het jaar 2022 waren:

- De invoering van graven voor onbepaalde tijd (ook wel “eeuwigdurende graven” genoemd) wordt nu bij alle geloofsovertuigingen mogelijk (Israëlitische, Islamitische en Christelijke geloofsgemeenschappen). Door deze harmonisatie zijn gelijke rechten ontstaan voor alle geloofsovertuigingen; in dat kader is een getrapd geharmoniseerd stelsel ingevoerd inhoudende dat een grafrecht weliswaar voor onbepaalde tijd kan worden gekocht, echter er dient wel iedere 20 jaar een onderhoudsbedrag te worden betaald (is kostenverhogend voor Israëlitische begravingen).
  - Harmonisering van tarieven: diverse asbestemmingstarieven zijn neerwaarts bijgesteld om de doelgroep nabestaanden die kiezen voor asbestemming na crematie te vergroten. Met name de tarieven as-verstrooiingen zijn goedkoper en daarmee afgestemd op de intenties van het crematorium La Grande Suisse.
  - Tot slot zijn de bedragen/tarieven voor 2022 op hele euro's afgerond en is de verordening hier en daar gemoderniseerd qua woordgebruik. Zo is het woord “lijken” bijvoorbeeld vervangen door de term “overledenen”.
- In feite is de redactie van deze verordening dus al in belangrijke mate geactualiseerd in het kader van de begrotingsbehandeling.

De voorliggende thans vast te stellen “eerste wijziging” van deze verordening voor het jaar 2022 heeft met name betrekking op:

- de komst van het herdenkingsmonument voor asbestemmingen, de zogenaamde Memorial Cube met asbollen en QR-registratiecode en digitaal platform voor herinneringsprofielen.
- de mogelijkheid herdenkingsbomen te planten in het nieuwe herdenkingsbos (met en zonder asverstrooiing en met en zonder QR-code en digitaal profiel).
- natuurlijk begraven in een natuurlijker omgeving met ruigere weidebloemen en grasvegetatie met eveneens mogelijkheden van het planten van een boom. Dit komt in het saneringsgedeelte, de grafvakken ten noorden van hoofdpad, ingang Javastraat richting zendtoren Neptuneshof.
- QR-codes met digitale herinneringsprofielen voor alle vormen van begraven en asbestemmingen, eveneens op verzoek van de nabestaanden toe te voegen aan bestaande graven en urnengraven waarop een grafrecht rust.

Alle genoemde wijzigingen komen ook tot uitdrukking in de naam van de verordening voor het jaar 2022 die nu spreekt van “begraafplaats, tevens rouw- en gedenkpark”.

3. Argumenten.

De beschreven ontwikkelingen passen in de transitie van de “begraafplaats Tongerseweg” naar een “begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg” wat nu ook in de naamgeving van beide verordeningen is verwerkt. Daarmee wordt recht gedaan aan het bedrijfsplan voor de exploitatie van de begraafplaats dat indertijd is opgesteld op basis van een aantal uitgangspunten. De belangrijkste daarvan waren:

- Het uitbreiden en waar nodig intensiveren van het productenaanbod waar behoefte aan is waarmee een ontwikkeling mogelijk is geworden tot een multifunctioneel rouwpark en gedenkpark.
- Het organisch verkleinen van de begraafplaats om daarmee op termijn voor delen van de begraafplaats een extensievere meer natuurlijke inrichting te krijgen.
- Het renoveren van de begraafplaats op basis van een omvormings- en beheersplan met behoud van de bestaande kwaliteiten.
- Het reduceren van de exploitatiekosten.

De voorliggende actualisaties van de beheersverordening en de belastingverordening faciliteren de beschreven ontwikkelingen en de transitie naar de nieuwe begraafplaats, tevens rouw- en gedenkpark, Tongerseweg. ¹

4. Alternatieven.

N.v.t.

5. Financiën.

De beheersverordening heeft geen financiële component. De voorliggende nieuwe belastingverordening heeft wél een financiële component in die zin dat een aantal tarieven voor nieuwe diensten zijn toegevoegd die samenhangen met de transitie van de begraafplaats naar een begraafplaats, annex rouw- en gedenkpark. Tevens zijn bestaande tarieven, na 10 jaar gelijk te zijn gebleven, geïndexeerd (1,5%).

Tegen deze achtergrond kan gesteld worden dat de voorliggende besluiten als zodanig geen financiële consequenties hebben. Wel wordt daarmee beoogd om op termijn meer inkomsten te genereren ter ondersteuning van de gewenste kostendekkende begraafplaatsexploitatie.

---

¹ Bij de stukken is een bijlage gevoegd die de belangrijkste wijzigingen/verschillen van de nieuwe beheersverordening en nieuwe belastingverordening inzichtelijk maakt t.o.v. de oude situatie voorheen.

6. Vervolg.

Opgemerkt wordt dat de uitgifte van een particuliere asbus/asbol in het herdenkingsmonument voor asbestemmingen (inclusief QR-code en koppeling aan een digitaal herinneringsprofiel) naar verwachting pas medio 2022 kan starten ná plaatsing van de zogenaamde “Memorial Cube”.

Ook wat betreft het planten van een herdenkingsboom is de verwachting dat dit pas komend najaar kan plaatsvinden waarbij dan ook QR-codes kunnen worden uitgegeven, gekoppeld aan een digitaal herinneringsprofiel.

Na vaststelling van het raadsbesluit zullen alle nieuwe regels (de Beheersverordening, de belastingverordening alsmede de door het college inmiddels al onder voorbehoud van raadsbesluitvorming vastgestelde uitvoeringsbesluiten m.b.t. grafbedekkingen, het delven van graven en m.b.t. het herdenkingsbos) worden gepubliceerd waarna deze tegelijkertijd in werking zullen treden.

7. Participatie

Het traject om te komen tot een nieuwe toekomstbestendige begraafplaats is reeds gestart in 2015. In dat kader heeft o.a. een raadsronde plaatsgevonden waarbij gesproken is met de diverse stakeholders in de markt. Verder hebben er diverse overleggen met de omgeving plaatsgevonden, ondermeer in het kader van de vaststelling van het bestemmingsplan.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Bijlage 1 Raadsbesluit gemeentelijke begraafplaats 2022

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 18 januari 2022., organisatieonderdeel BO Ruimte, no. 2022.01067;

gelet op de Wet op de lijkbezorging en de Gemeentewet;

BESLUIT:

1. Vast te stellen van de “*Verordening op het gebruik en beheer van de begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg 2022*” (Bijlage 2) welke in de plaats treedt van de “*Verordening op het gebruik en beheer van de begraafplaats Tongerseweg Maastricht*” uit 2008.
2. Vast te stellen de “*Verordening op de heffing en invordering van rechten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats, rouw- en gedenkpark Tongerseweg 2022, eerste wijziging*” (Bijlage 3) welke in de plaats treedt van de “*Verordening op de heffing en invordering van rechten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats Tongerseweg 2022*”;

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 22 februari 2022.

de griffier,

de voorzitter,